

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
Egyes szám ára 4 kr. —

Muzeumnak 068

Budapest

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 64. szám.

Péntek, március 19.

Vakság.

Nagybecskerek, márc. 19.

(yl) A keleti helyzet arra a pontra jutott, a hol a kényszerítésnek kell közvetlenül következnie. Hogy ez tényleg bekövetkezik, az iránt valószínűleg még az athéni kormánynak sincsen kétsége. Görögország, úgy látszik ennek ellenére megmarad az utolsó pillanatig azon az uton, a melyen összetűközésbe kerül Európával. Szinte önkénytelenül részvétet kelt a gondolat, hogy a hat nagyhatalmasság kénytelen rátenni súlyos kezét a hellenek kicsi szegény, hátramaradott hazájára. Valóban pusztán kényszerűségből történik ez. Európa megtett minden lehetőt, hogy szép szerével meggyőzze Görögországot politikájának elhibázott voltáról.

A rokonszenv és jóakarát annyi bizonyítéka található föl a krétai bonyodalmak eligazítására megindított európai eljárásban, hogy ennek az egy körülménynek visszatérésre kellett volna birnia az athéni döntő tényezőket. Rá kellett volna jönniök, hogy azok, a kik ennyi kiméletet tanusítanak Görögország iránt, semmi esetre sem törekszenek romlására. Eleve kizárta különben az ilyen rosszakaratot az ifju királyság 70 esztendő története. Telve van Európa szeretetével, gondoskodásával, gyöngédségével; ugyszólván az európai nemzetek és kormányok nevelték föl az államszaládnak ezt az új tagját.

Nem akarjuk fölhánytorgatni, hogy Görögország általában miképen viszonzotta Európa jóindulatát; hanem bármiképen álljon ez a mérleg, azt mégis fölvehettük a görögökről, hogy ne viseljék magukat akképen, mintha a szivesség, a melynek előnyeit évtizedeken át élveztek, egyszerre átváltozott volna a leggaládabb

ellenségeskedéssé. Ebben a föltevésünkben alaposan csalódtunk. A görög kormány és közvélemény — nem először a valószínűleg nem is utolszor — úgy viseli magát, mintha vak és süket volna; mintha teljesen elveszítette volna emlékezőtehetségét és ítélőképességét. Ekképen jutott abba a végzetes helyzetbe, a melyből most már saját maga sem tudja, miképen jusson ki, mert a görög kormány szemmel láthatólag tanácstalanul áll a könnyelműen előidézett nehézségek előtt. A szájhösködő láрма ellenére mindenki észreveszi, hogy a maratoni hősök utódai legalább is keletlennek találják a török háboru eshetőségét; a hatalmak zavartalan egyetértése és szilárd elhatározásuk, hogy megfenyítik a rakoncátlan kis országot, egészen kihozta a sodrából a görög diplomáciát.

A görög kormány nagyon kényelmetlenül érzi magát, és keresi a kibúvót, de nem találja, mert még mindig kerüli az egyenes utat. A helyett, hogy meghajolna a hatalmasságok előtt, képtelen föltételekkel áll elő, mintha Európa rendszer tárgyalást folytatna vele, és most rajta volna a szólás sora. Pedig senki sem kérdezte az ő föltételeit, hanem a hatalmasságok közölték vele követeléseiket. Görögországnak nincsen és nem lehet egyéb kötelessége, minthogy szó nélkül teljesítse azokat. Ezzel szolgálja jól saját érdekeit. A míg erre rá nem szánja magát, mindaddig szóba nem áll vele senki, és jövőjeért aggódva kénytelen ülni a csapdában, a melyben megfogta önmagát. Földözte a török háboru veszedelmét, magára zudította Európa haragját, fölzaklatta a mérges szenvedélyeket, s most egyikkel szemben sem tudja, hogy mihez kezdjen.

Dejjannisz szerencsétlensége, hogy

immáron harmadszor sodorja hazáját ilyen zsákutczába. Az 1886-iki blokáid idején fenyegetőleg hirdette, hogy ez a kényszerítés nem állja útját annak, hogy Görögország a legközelebbi alkalommal ne folytassa a nemzeti nagyság által követelt politikáját. Ime, előttünk áll a jól felhasználható legközelebbi alkalom fényes sikere. A nemzeti nagyság politikája ugyanoda vezetett, a hova tizenegy esztendővel ezelőtt. Hanem a vakságnak, a tanulni nem akarásnak ez a megdöbbentő példája sem tudja kiirtani a jóindulatot Európa szivéből, mert amint a Journal de St.-Petersburg találóan jegyzi meg, az athéni kormány önző magatartása hajlandóságuk ellenére erőlteti rá a hatalmasságokra a kényszerítő rendszabályo alkalmazását Görögország ellen. Mindenki őszintén sajnálja, hogy a görögök már megint későn fogják észrevenni, hogy hol vannak igazi jó barátai.

HIREK.

Tájékoztató.

Aprilis 12. Közigazgatási bizottság ülése.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők észérer kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán ma hazaérkezett Nagy Becskerekre, dr. Dellmannics Lajos alispán pedig hivatalos ügyekben elutazott.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A m. kir. belügyminiszter Torontai vármegyében a magyarpádai anyakönyvi kerületbe Kocsis Ferenc h. jegyzőt, az úrményházi Grób János okl. jegyzőt anyakönyvvezetőkké, továbbá a magyarpádai kerületbe Dolga János szerb pádai h. jegyzőt, az úrményházi pedig Palfy Ferenc állami tanítót anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte és mindannyit a házassági anyakönyv vezetésével és házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

A „TORONTAI” tárczája.

Lemondás.

— Ella, Ella, ne fuss előre!
Ennek azonban csak a formája volt parancs, mert a hangrezgés eedő kérésre vallott.
— Mindjárt megfogom; jaj, csak egy piczikét várj!

Libegve, gazella módjára ezökdelt tovább a lepke után. Letért az ösvényről, útjában letiporva azokat a virágokat, a melyeket különben olyan kedvteléssel szokott sétája közben meg megsimogatni. A 16 éves lányka vágyának ereje, az ember természetében tekvő akaratos akarat elfeledtették vele kísérőjét.

Csak rohant a lepke után. A széles szárnyu ördögpile csak játékot látszott üzni a lánykával, vagy a halál félelme tette oly ügyessé. Bevárta, míg üldözője elérkezett addig a virágig, melyre rászállott és midőn a lányka már-már hatalmában hitte, tovaszállott. A lány nem vette észre. Óvatosan emelte fel kicsiny számkalapját a földről, hogy kivehesse alóla a már fogolynak hitt kis állatkát; de csak az erőszakkal meghajlított pipacs ugrott vissza egyenesre. Mintha a kárörvondő nevetésbe veresedett volna belé. Azután ringatózott tovább, mintegy ezzel is öröme nek akarván kifejezést adni a vadászat siker telenségén.

Mindig beljebb, mindig messzebb repült a pille. A lányka utána. A kicsiny szárnyas hamarabb megunt a játékot, mert követője egyszerre csak azon vette észre magát, hogy csél nélkül fut.

Nem látta többé a lepkét. Megállt, hosszú lélegzetet vön és a kimerültség által kényszerítve, leült egy nagy tölgyfa árnyékába. Dus, szöke haja kiszabadult a hajtük fogságából és szabadon om-

lott vállain végig. Egy részének a szél lett gazdája. Arczeit a nap meg a fűtés kiütésité, két szemének lágy, érzésteli kifejezése azonban éles ellentétben maradt felhevült külsőjével.

Fáradtan dőlt a tölgy hatalmas törzséhez. Csak most nézett körül. Felette százados tölgyek koronái védték a juliusi nap forró sugaraitól. Mellette tarka-barka színű mezei virágok köszöngtek az ide tévedt tündérnek; előtte pedig nagy, csak cserjével vegyített füves terület el. Csupa ismeretlen terület.

Félt. Ijedten ugrott fel és nézett hátrafelé. Attól, akit ott látott, nem ijedt meg jobban. Ez erdőben, mióta egyedüllétének, eltévedésének tudatára ébredt, emberarcot vágyott látni és amott férfit pillantott meg, kinek előzékenységére számíthatott.

Első pillanatra megismerte benne a vadászt. Nem azért, mert testét a hagyományos zöld kabát, lábait a csizmába bujtatott nadrág fedte és kezében fegyvert tartott, hanem megismerte arról a lázas tüzről, mely a férfi szemében égett, midőn tekintetét már huzamosabb idő óta egy helyre irányította. Önkénytelenül is követte a vadász pillantását. Egy cserje aljában füleit hegyezve lapult meg a kiszemelt áldozat: egy nyul.

— Jaj, ne löjje meg! — és gyorsan oda ugrott a vadászhoz s kezét a fegyverre tette.

Meglepetésében a vadász már a felkiáltásnál leeresztette volt fegyverét. A megzavarás feletti bosszankodás eltűnt arcáról és meghajtván kissé fejét, mosolyogva szólt:

— Megengedi, hogy a biztos haláltól meg menekült nyul nevében köszönetet mondjak?

— Mit szól hozzá a prédájától megfosztott vadász? — kérde Ella, nem reflektálván a gunyra, mely az előtteállónak szavaiban rejlett.
— Haragot tart és épp úgy cselekednek e vadászóterület tulajdonosa is, ha tudná, hogy

tilalmát, melylyel az idegeneknek e helyre való belépését meg nem engedi, így áthágnak.

— Nem lett volna szabad ide bejőnnöm?
— Halát adhat kegyed Istenének, hogy a véletlen nem adott erre a kérdésre feltevése előtt végzetesen ropogós feleletet.

De hangjában több volt a jóindulatú öröm, mint a szemrehányás. S mintha látta maga előtt ez üde virágot letérve, kissé összerázkódott, de az elébbi mosoly újólag visszatért ajakára s folytató:

— Valószínű, hogy védenze, látván a veszélyt, melyben kegyed itt forog, nyulszívével tovább futott volna, anélkül, hogy előzőleg kegyedert könyörögne.

Ella csak most ébredt a veszély tudatára, mely itt környezte; észrevette a férfi meghatottságát és megtalálta annak okát. Bátorsága, mi első kérdését jellemző, eltűnt. Bocsnatkérését oly esdőleg kifejező szeméit ráfüggesztvén a vadász ifju szép és férfiaságot visszatükröző vonásaira, szólt:

— Látja, nem tehetek róla, nem tudtam, hogy ide nem szabad bejőnni és úgy szerettem volna a lepkét elfogni!

— Ha, ha! — nevetett az ifju. — Két Sonntagsjäger. Kegyed lepkét kerget és erdei manót fog; én nyulra akarok löni és tündérkét találok. Es mintha a tündérke nem is volna egyformán igazságos. Nem is az állaton esett meg előbb a szive, csak a durranástól, fél, mert hisz a lepkét, azt szabad kergetni, szabad szabadságától megfosztani; még talán gombostűre is szurta volna, hogy eltegye gyűjteményébe; de a nyulat, azt nem szabad bántani: az a tündérke szent állata. A manó megígéri, hogy esentul csak azokat az állatokat fogja elejteni, melyek nem adandják tudtára, hogy ők a tündérek kegyeltjei. Mi-lyen jelbenállapodunk meg?

— **Kinevezés.** Fónay Jenő főispán Wekerle Nándor végzett jogballgatót, gaádi lakos ideiglenes közig. fog. gyakoronokká nevezte ki s a módosi járási főszolgabíró mellé osztotta be.

— **A miniszter közönete.** Wlassits Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabó Ferencz német-eleméri plébánosnak, a ki saját kiadványaiból 72 kötet tudományos könyvet ajándékozott körülbelül százötven forint értékben a makói állami főgimnáziumnak, elismerő közönetét nyilvánította.

— **Hazafias ünnepélyek.** T-Kanizsáról írja levelezőnk: Az itteni uri kaszinó helyiségében nagyszámú intelligens közönség jelenlétében ünnepeltük meg március 15-ikét. Megnyitást Csillag Irma kisasszony — Tompa „Gólyához” című versét szavalta el nagy hatással. Utána dr. Kormányos Benő olvasott fel mély gondolkodásra valló értekezést az „Egyenlőség”-ről, amelyért a közönség zajos tapsokkal jutalmazta meg. Végül Barsdi Gyula szaval. A nemzet újjáébredésének ünnepét, mint másik tudósítónk írja, a polgárság külön is megülte T. Kanizsán, illetőleg Jozefován a Nyári-vendéglőben, hol a polgári olvasókör helyiségei vannak. Oly nagy lelkesedéssel ünnepeltek a kanizsai polgárok, mint az előző években még soha. Az ünnepi beszédet Ocskay Miklós tartotta. Hazafias költemények szavalása következett ezután. Érdekes száma volt a gazdag és változatos programnak a „Hajós dal”, melyet Papp József és Tuza Pál adtak elő nagy hatással. Közreműködött az ottani dalárda egyesület is, amennyiben ők nyitották meg a Hymnusszal és zárták be a Szózat elénekével a szépen sikerült hazafias ünnepélyt.

— **Névnapok.** Tegnap és ma az egész város mozgósítva volt. Mindenki sietett Sándor és József ismerését üdvözölni, pedig mindenkinek nagyon sok Sándor és József ismerőse van. Legtöbbnyire és legmelegebben a kegyesrendiekkel nyilatkozott meg a szeretet és megemlékezés, dr. Kis Sándor gym. tanár és Balázs József gym. igazgató személye iránt, kik valóban nemcsak a tanítványok meleg ragaszkodását, a szülők őszinte becsülését, hanem a civilizáció és a kultúra minden igaz hívőjének tiszteletét is nagyon és már régen megérdemelték. S hogy városunk közönsége méltányolni is tudja az érdemet, megmutatta tegnap, midőn a gymnasium tanulóinak a József nap tiszteletére adott hangversenyén oly tömegesen jelent meg, mint még egy esztendőben sem. Maga a hangverseny eléggé sikerült volt s Telman Sándor VIII. osztály tanuló beszéde, valamint Balázs igazgató válasza igaz és mély nyomokat hagyott a hallgatóság lelkében. Hogy a többi Sándorról és Józsefről sem feledkezett meg a jóbarátok és tisztelők serege, tanuskod-

hatik Kis Sándor, dr. Polgár Sándor törv. bírák, Kovács Sándor s a többi Sándor, valamint Grandjean József polgármester, Kellner József gyógyszerész, Francz J. L. takarékpénztári igazgató s a többi József vendégszerető háza, hol az üdvözlők egymásnak adták át mindkét napon az ajtók kilincseit.

— **Bíró választás.** Boesáron a leköszönt előjáróság helyébe f. hó 13-án tartott me a választás. Megválasztották bírónak Csék Jánost, albirónak pedig Szávin Vaszát.

— **Tűzhalál.** Fischer Mór, a helybeli népiskolai tanítókar egyik legképzettebb tagját nagy szerencsétlenség érte. Ernő nevű 11 éves fia, a polgári iskola első osztályának tanulója, a napokban véletlenül a kályha közelébe jutott s az onnan kicsapó láng érintette a ruháját, úgy hogy a fiu csakhamar lángszolppá lett. A mentési kísérletek sikerteleneknek bizonyultak s a szép reményekre jogosító fiu égési sebeibe bele is halt. Temetésénél, mely nagy részvét közt tegnap ment végbe, ott láttuk Steinbach Antal kir. tantelügyelőt, Knyaskó Lajos áll. polg. és keresk. isk. igazgatót az egész tantestülettel, a községi és izr. népiskolák tanító-testületeit és a százakra menő közönséget. Dr. Klein Mór főrabbi és isk. igazgató megható beszédben ecsegette a gyászt, mely a jobb sorsra érdemes tanító családját érte. Vigasztalja őket bánatukban az irányukban nyilvánuló igaz részvét.

— **Nyilvános köszönet.** A nagybecskereki Népbank részvénytársaság a helybeli Iskola gyermekbarát jótékony egyletnek 10 frtnyi adományt küldött, melyért hálás köszönetét fejezi ki ez uton is az egylet elnöksége.

— **A nákfalvi takarékpénztár bünperce.** Teljes két hét óta tárgyalja már a nagykirindai törvényszék a nákfalvi takarékpénztár bünperetét. A tárgyalás délelőtt délután tart s január 28-án kezdtek meg; azóta folyton a beidézett tanukat hallgatták ki. A nákfalvi takarékpénztárt a jeles vezetők úgy elkezelték, hogy az 50.000 frtnyi alapítéke a szó szoros értelmében eltűnt s az intézet azonfelül még 163.000 forintnyi passzívával csödbe is került. Összesen 29 vádlott van, ezek közül Basch János igazgató és Fuchs pénztáros már két esztendeje ülnek vizsgálati fogságban, a többi fővádlott Junker igazgató, Martin könyvelő, Ruzsonyi volt pénztáros. A tárgyalás igazán égbekiáltó részleteket derített fel, a vádlottak hallatlan cinizmussal szákmányolták ki az intézetet s annak hitelezőit. A legnagyobb kárt a perjamosi takarékpénztár vallotta, de nagyban károsodtak a budapesti intézetek közül az Egyesült Fővárosi és

Központi, valamint az Ipar- és Kereskedelmi Bank, Mauksch bankár, az iglói, zentai és más takarékpénztárak. Ma kezdtek a vád és védbeszédeket.

— **Közgyűlés.** Az Iskolagyermekbarát segélyező egylet rendes évi közgyűlését e hó 21-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a közs. népiskola tanácstermében, melyre a t. tagokat az egylet elnöksége ez uton is meghívja azzal, hogy tekintet nélkül a megjelent tagok számára, e másodikban kihirdetett közgyűlés határozatképes lesz.

— **Elveszett diplomáciai okmányok.** Orsováról táviratozzák, hogy a bukaresti követ-ségek egyikének címzére szóló nagyfontosságú diplomáciai okmányokat tartalmazó postacsomag a budapest-orsovai vonalon elveszett. A csomag hiányát Orsován konstatálták.

— **Lőértékesítés és lótenyésztés.** A földmivélsügyi minisztériumban május hó elején lőértékesítési ankét lesz, melyre a miniszter az összes gazdasági egyesületeket meghívta. Az O. M. G. E. lótenyésztési szakosztálya ennek folytán április hó közepén ülést tart, melyen a lótenyésztés emelésére és a lőértékesítésre vonatkozólag fogja az egyesület álláspontját precizirozni. A gazdasági egyesület főleg a következő reformokat óhajtja: Bizományi istállók felállítás, melyekben az eladó lovak bizonyos díjért beállíthatók és ellátást kapnak, s melyekből az állatok a közvetítés kikerülésével adhatók el. A katonai lóvásárok reformja; megtartásuk idejének évről-évre előre való megállapítása, egyöntetű eljárás életbeléptetése. Luxuslóvásárok és állatvásárok szaporább és rendszeresebb rendezése. A szavatossági kérdés szigorítása, esetleg törvény által való szabályozása.

— **A postán elveszett 40.000 márka.** A konstanzi német császári posta főigazgatóság közölte a budapesti m. kir. posta- és táviratigazgatósággal, hogy a múlt hónap harmadikán egy 40.000 márka, nyilvántartással ellátott postaküldemény elveszett. A német császári postafőigazgatóság jelentése szerint február 3-án este, a sigmaringeni pályaudvarban adták föl a küldeményt, amely 21 cm. hosszú, 13 cm. széles és 8 cm. magas, barna színű megvasalt tölgysá ládácska volt. Keskenyebb elő oldalán vas fogantyúval volt ellátva, sulya 1 kg. 500 gramm volt. Tartalma 1 drb. 1000 márkás német birodalmi bankjegyből s 33 drb. német birodalmi, valamint württembergi, bajor, badeni és dél-német 100 márkás bankjegyből állott. Február 4-én Rottenacker mellett Württembergben, valamint Nasgenstadtnban, Ebanga mellett Württembergben a kérdéseshez hasonló ládácskát láttak a Dunában uszni. Ez a körülmény azt a föltevést kelti, hogy a kérdéses küldemény a Dunába esett. A német császári postai igazgatás annak, ki a kérdéses küldeményt visszaszolgáltatja, 1000 márka pénzjutalmat ad. A magyar királyi posta- és távirat intézet vezérigazgatósága felhívja az esetleges megtalálót, hogy forduljon hozzá.

Es élvezvén az előtte álló zavarát, gunyosan húzta fel felső ajkát, a nélkül, hogy észlelte volna ez által vakító fehérségű fogsorát ellentétbe állítani dus, koromfekete bajszával.

— Igazán nem akartam gombostűre szurni. Meg akartam fogni, de azután elbocsátottam volna.

Oly könyörögve nézett az ifjura, mintha örök szerencsétlenséget hozna számára az a tudat, hogy őt kegyetlen szívűnek is tarthatja valaki és csak mentegetődzött, midőn ráivul hozzátette:

— En sohasem bántok senkit sem.

A vadász megérté. Ő csak tréfálkozni akart, fájdalmat nem akarhatott okozni. Másra terelte hát a beszélgetést.

— Lent nyaral kegyed a faluban?

Csak most jutott Ellának eszébe, hogy mennyire aggódhatik kisérőnje eltűntén.

— Igen, nagyanyámnál lakom ott. Istenem, mennyire meg lehet ijedve nénikém, mivel együtt távoztunk hazulról. Hogyan is jutok ki innen az ösvényre?

— Ha megengedi, megmutatom a legrövidebb utat — és fegyverét, melyet még mindig kezében tartott, vállára vetve előre indult. Ella mellette haladt. Szótalanul lépdegéltek tovább.

A férfi eleintén csak a lepkét hajszoló gyermeket látta társnőjében. A helyzet furcsasága csak most tűnik fel neki, midőn a leányt jobban megnézte. Egy teljesen kifejlesztett nő jött vele. A tréfas hangot nem tartotta már meg felelőnek; udvarolni pedig annyit jelentett volna, mint a véletlent kihasználni. Ezt méltóságán alólinak tartotta.

A lányka lelkében az érzelmek gyors változása szinte kiforgatták valójából. Szédült belé. Most csodálta csak naiv bátorságát, melylyel a vadászt lövésében megakadályozta. Mással

szemben a cselekedetbe sem pirult volna belé; most a visszaemlékezés is arczába kergette a pirt. Szégyelte magát.

Régényes találkozására az ifjuval teljesen betölté fantáziáját. Ilyennek festette a találkozást, ilyennek képzelte őt, kit egykor szeretni akart. Beszélgetésének könnyedsége, behizelgő, csengő hangja, rokokuszeneve, mely megremegette arra a gondolatra, hogy golyója idegent, őt találhatta volna: nem maradhattak hatás nélkül reája.

Boldog volt.

Hiába védtek a százados tölgysé a nap sugaraitól, keresztülhatoltak azok és az első sugár a bimbóból rózsát teremtett. Oly gyönyörtölté be egész valóját, hogy a méh ott volt mellette.

Az ifju törte meg először a nyomasztó csendet.

— Edes anyja is elkíserte sétáján?

— Nem, — felelt Ella — anyám otthon maradt, nagy-nénemmel jöttem fel a faluból.

Es újból gondolataikba mélyedtek. A körös körül felállított tilalomfák most a vadász figyel mért is elkerülték. Ella sem vette észre a keresztalakban felállított fákat, melyre ökönyi betűkkel e szó volt ráírva: Tilos.

Hirtelen kijutott egy ösvényre, künn volt álmai világából.

— Hisz ez az én utam, kiáltott s kutatva nézett körül.

Nénikéje valószínűleg megszokta az ilyen eltűnéseket, mert egész nyugodtan olvasott pár lépéssel tovább egy padon. Ella észrevette és odafordult ismerőséhez.

— Az Erna nem nagyon aggódhatott miattam. Látja, az a nénikém, — s ujjával rámutatott a feljők háttal ülő nőre.

Kisérője meghajolt.

— Így hát valónk kell. Megengedi, hogy eddigi mulasztásomat jóvá tegyem és . . .

A nő, úgy látszik, megpillantotta unoka-

hugát, mert sietve jött hozzájuk és megakadályozta az ifju bemutatkozását.

— Ella, hol voltál ity sokáig?

A férfi meglepődötten fordult az odaérkezethez.

— Erna!

— Edes Lajoskám! — s egymás karjaiba borultak.

— Nem haragszol? Szeretsz?

A csókok özöne mindmegannyi felelet s sok még elhallgatott kérdésre. Elfelelték, hogy szeretteknek tanuja is van. Mintha ott sem lett volna.

Szegény Ella!

Mindent megértett. Ez volt hát a Lajos bácsi, a kiért annyi szomorúság volt a házban, kit oly epedve vártak. Erna néni, a héthónapos asszonyka egy kis családi zivatar alkalmával, elég könnyelműen, hazautazott szüleikhez. Eleinte otthon d-czosan, majd itt pedig mindig szomoruban várta a bocsánatkérőt. Mindkettő elég daczos lehetett, mert már vagy három hete történt ez a komédia.

A meglepetés, az öröm a nem várt találkozás felett engesztelte ki őket, illetőleg siettetta a kibékülést. Hogy a véletlen, vagy a tudatos elhatározás hozta erre a bácsit, mit törődött azzal most Ella?

Ő csak azt érezte, hogy boldogsága megszünt; hogy kit megtalálni vélt, újból elveszté, úgy, hogy soha többé fel nem lelheti.

Alig egy fél nap és a pillangót kergető gyermekből szerelmes leány és lemondásra kényszerített nő lett. Csak azért fakasztott bimbót a napugár, hogy a végzet szirmai újból összezárja és ne legyen abban más, csak emlék. A méhnek már volt rózsája. Ő csak fullánkját nyerte, szerelme már másé volt.

Szamek Jolán.

Színház.

Vigéczek.

Kövessi Albert megmutatta, hogy miképpen érhet el az ember zajos sikert olyan darabokkal, amelyeknek semmi irodalmi becsük sincsen. Nem kell oda más, mint néhány jó alak, kellő szinpadai ismeret, egy csomó többé-kevésbé sikerült viccz, megfelelő számú kuplés a hatás elmaradhatatlan. Meg vagyunk róla győződve, hogy a szerencsés kezű író megint színre hoz nem sokára olyan alakokat, amelyek lát ugyan mindenki az életben, de azért nem gondol senki sem arra, — már értem, akik ezzel foglalkoznak — hogy szinpadra is hozzák őket. Ha azután felvonulni látják a Goldstein Számikat, meg a vigéczeket, rámondják, hogy hát ezt mi is megtudtuk volna csinálni! Igen ám, de hát miért nem csinálták? Ebben rejlik Kövessi ereje, hogy felfedezi a Kolumbus tojást, a melyet mások is látnak ugyan, de nem aknáznak ki. Jelenleg kétségkívül a „Vigéczek” a legnépszerűbb darab az országban s hamarjában meg sem tudnók mondani, hogy hányszor láttuk Becskereken. Vártuk a tegnapi előadást már csak azért is, mert bár az előző színtársulat egészen elcsépelte, azért mindvégig olyan kitűnő szereposztással ment, hogy mindenki készült az összehasonlításra. Nohát mindjárt meg is mondhatjuk, hogy Peterdyéknél jobb volt az összejáték, viszont Halmaiéknál egyes alakok voltak jobbak. Szilágyinak például sok olyan mozdulata van, a mivel tulszárnyalta Miklósit; a mostani Abelesz komoly és nyugodt, míg a multkorin nagyon is sokat ugrált. Gizből Gőz Aranka olyan alakítást csinált, hogy azt elfelejteni nem lehet; Csige Böske kedvesen csicseregget a hozzá illő szerepben, eltalálta azt a bájos naiv hangot, a mozdulatai is ügyesek, de mégsem volt képes elfeledtetni velünk az elődjét. Abelesznét gyöngéjük kissé; Havasi Szidi kitűnő komika, de nem tud zsidósan beszélni, legalább amit mond, az erőltetett. A fővigécz szerepében Halmay kellemsen lepte meg sokoldalúságával a közönséget, Szathmáry pedig arról győzött meg bennünket, hogy a jó színész a legrosszabb szerepből is tud valamit csinálni. Müllert Nyitrai az őszel egészen elejtette, Szathmáry pedig megmutatta, hogy ezt el lehet játszani. Pogány Janka, a trafikos kisasszony, remek tánczával keltett méltó fel-tünést, Serfőzi Zsenni mint fiu ruhába öltözött jambó-énekes annyit jókedvvel, kedves pajzán-sággal játszott, mint még eddig soha. Szóhner mint Szidi felette bájos volt és sokkal jobb az elődjénél. Déry számos rokonszenves vonással ruházta fel Griffit; Tóth pedig pompásan játszotta Alfrédet. A darab, eltekintve az apróbb botlásoktól, elég gördülékenyen haladt s újra megkedveltette a Vigéczeket Nagybecskereken.

Sz.

Ibolyákról.

— márczius 19.

A langyos tavaszi szél megbolygatja az erdő harasztját, mely alatt szerényen, minden eltűnése végyás nélkül vonja meg magát a legszebb virág: az ibolya.

Itt az ibolya nyitás ideje, már kipattant az ibolyalevél gyöngye sodra, az apró még fejletlen állapotban levő piezi bimbócskákat kicsalja a sűrű levél bokor közül a langyos, márcziusi napsugár.

Legszebb vagy virágnak te lilaszínű kis ibolyácska, mely ott fakadtál az erdő titkos mélyén. A buja, termő földet nem gyomlálta körülötted senki, nem becézgetett, nem öntözött gondos kertész keze, nem nemesítettek furszangos, erőszakos módon tükör-üveges üvegházakban.

Mégis legszebb vagy te, mégis legnemesebb vagy te minden virágok közt, lilaszínű kis ibolyácska.

Valóságos delirium fogja el a szívet, az agyamat, mikor ott bolyongok köztetek én édes szép virágaim, piezi ibolyácskák. Ott az erdő mélyén, melynek járatlan mesgyéjén talán hosszú évek óta nem járt senki. Egész költeménysorok kóvályognak a fejemben. Szakgatott költeménysorok, mind, mind az ibolyáról.

Mert én nagyon szeretlek benneteket édes szép ibolyácskák, nagyon szeretlek benneteket és még valakit, a ki szintén szeret titeket édes, jó lilaszínű kis ibolyácskák.

Az élet vásári zajától elkábulva, milyen jól esik a pihenés ott a te kebleden édes mindenségem, drága menyországom.

Elvonulva a zajos, hazug világtól, csakis ott, te melletted érzem igazán boldognak magamat. Ott te melletted, a hol nem hangzik hazug szó, hol szent a fogadás, igaz az eskü.

Valóságos delirium, féktelen öröm fog el, ha beletekinthetek jóságos, tiszta szemeidbe. Szeretném véresre csókolni ajkadat, azt a tiszta, szűzi ajkat, bársnyos arczod tükrözését, melyeket a szemérem fakasztott oda.

És csak üllek szorosan képzeletben és költeménysorok, valami rapzodikus álom csengő-bongó rímei zsonganak agyamban. Szakgatott, itt-ott félbe maradt költeménysorok, mind, mind te rólad.

Mert én nemcsak az ibolyákat, ezeket az apró lila színű csillag-virágokat szeretem olyan nagyon, hanem téged is: aki olyan nagyon hasonlítasz azokhoz a piezi virágocskákhoz, én édes boldogságom, drága mindenségem.

Törvénytörvények.

A vak ember felesége.

Szenzációs bűnyűben tartott tegnap tárgyalást a nagybecskereki kir. törvénytörvény. Tavaly augusztus 24 én hajnalban egy teljesen ruhanélküli nő holttestére akadtak Horvát-Bóka község lakosai. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy az asszony Mattanovich Ferenc bókai földműves felesége és erőszakos halállal mult ki, a mennyiben valaki fojtogatás követésében darabokra törte a gégecsontjait. A vizsgálat szerint az előzmények a következők: Mattanovich Ferenc csak nemrég került haza a börtönből, a melynek kisebb nagyobb megszakításokkal állandó alakja volt. Azután egytűvé költözött a feleségével, kitől tizennyolc évig élt elválva s ekkor történt, hogy elvesztette a szemévilágát. Lehet mondani, hogy a vakasága sortorta a jelenlegi állapotába, mert rögeszméjévé vált, hogy az asszony okozta valami babonásággal az ő világtalanságát. E miatt azután napirinden voltak a czivódások köztük, sőt Mattanovich azzal is fenyegetőzött, hogy ha az asszony nem adja vissza a szemévilágát, hát megöli. Borzasztó tettét végre is hajtotta huszonnegyedikén éjjel, a mikor tapogatózva a felesége ágyához ment és addig fojtogatta a szerencsétlen asszonyt, míg az kiadta lelkét. Azután fölvetta a hátára és zivataros esős időben kiczipelte az utcára azon szándékkal, hogy beledobja a közös kutba. De csak a kapuig volt vele képes jutni és ott ledobta a sárba. Ugy találták meg másnap a szomszédok holtan. A gyalu azonnal a férjre irányult, kit rögtön letartóztattak. Ez ügyben tartották már egyszer tárgyalást, de ekkor elhalasztották, mert újabb vizsgálatot rendelt el a törvénytörvény. A tegnapi tárgyalásnak az előzőtől nevezetességet, hogy akkor láttuk első ízben a közvádló helyén Dr. Góth Ferenc királyi ügyészt, ki nagyszabású és a legapróbb részletekig kiterjedő vádbeszédjében egy rendkívül fényes elme tanubizonyosságát adta. Darabokra elemelte Mattanovich lelkét és kétséget kizárólag bebizonyította, hogy senki más nem lehet a gyilkos. Az ügyes védőbeszédet Somogyi Pal ügyvédjelölt tartotta, mire a kir. törvénytörvény (elnök: dr. Duka László, szavazóbírák: dr. Selymessy Sándor és Kövér Lajos) Mattanovichot a btk. 279. § ába ütköző s a 280. § szerint büntetendő szándékos emberölés büntetésében bűnösnek mondta ki s e miatt a 92. § alkalmazása mellett 10 évi fegyházra ítélte.

A partosi kocma hőse.

Bizonyára élénk emlékezetben van még mindenkinek az a rejtélyes bűnyű, a mely mintegy hat év előtt játszódott le a partosi kocmában, mikor is Fizesán Stefán állítólag agyonitotta Menger Györgyöt. A nagybecskereki törvénytörvény annak idején 15 évi fegyházra ítélte Fizesánt s ezt az ítéletet helybenhagyta a Tábla és a Kuria is. Pörújítás folytán azonban újból tárgyalás alá vették az ügyet s akkor a nagybecskereki törvénytörvény Fizesánt fölmentette. Most érkezett le a Tábla ítélete, mely az első bíróság ítéletének megváltoztatásával a m. kir. Kuria első ítéletét hatályában fenntartotta s így Fizesán újból 15 évre van elítélve.

Sajtópör. Temesvárról jelentik, hogy április hó 8 án az ottani sajtóbíró előtt ismét tárgyalás lesz, akkor veszik ugyanis elő a mult év november 26 óta elhalasztott ügyét Király György verseczi honvédszázadosnak. A vádlott Guggenberger nagyszentmiklósi kir. járás-

birósági aljegyző, a ki tavaly május havában, a mikor még ügyvédjelölt volt Temesvárott, a „Südingarische R-form” ban sértő közleményt tett közzé a százados ellen.

Irodalom.

* Pósa Lajos a gyermekek édes szavu költője egy kötet költeményt írt, ezuttal nem a kicsinyek mulattatására, hanem a nagyok gyönyörűségére. A kötet címe: „Édes anyám” mely márczius 26-án fog megjelenni. Az emberi szív legtisztább, legnemesebb érzésének, a gyermeki szeretetnek van szentelve ez a könyv. S ezt az érzést a költő azzal a gyöngédséggel, azzal a bensőséggel, azzal a hatással, azzal a megragadó erővel fejezi ki, a mire a tehetség csak legáldottabb óráiban képes. Hogyne érdekelné mindenkit az a könyv, a mit Pósa Lajos írt — az édes anyjáról? Pósa Lajos, a gyermekvilág bálványozott költője, a magyar gyermekirodalom megteremtője? Ebben a könyvben megkapjuk a magyarázatát, hogy tud Pósa Lajos olyannyira a gyermekek szívéhez szólani? Minden lapja jobban meggyőz bennünket arról, hogy a kinek lelkében a fiu szeretetnek ilyen lángja lobog; a ki így tud dalolni a gömörmegei kis faluról, a kis faluban egy áldott öreg asszonyról: csak annak a lelkéből fakadhatnak azok az édes dalok, melyek gyermekeinket gyönyörűségbe ringatják, minden szépre, nemesre nevelik, buzdítják. Egyik legnagyobb, legigazabb poétánk szíve mélyének megnyilatkozása ez a könyv, nemcsak a gyermeki szeretet költői bibliája, hanem mindannyiunk lelke hurjait megrezentő érzéseknek és hangulatoknak művész lelkében teremt visszhangjai. A könyv előfizetési ára füzve 1 frt 20 kr. Diszkrétésben 2 frt. A kötetből 150 számozott, a megrendelő nevével ellátott példány is készül, ezt a százötvenet meritett hollandi papirosra nyomtatják. Egy ilyen meritett hollandi papirosra készült példánynak az előfizetési ára füzve 3 frt, imakönyvszerű bőrkötésben 4 frt 50 kr. Megrendelhetni. Singer és Wolfner könyvkiadóhivatalánál Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése márczius 19-én.)

Budapest, márcz. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma befejezte a pénzügyi költségvetés tárgyalását s ezzel az egész budget-tárgyalás véget ért.

A Pichler-ügy.

Budapest, márczius 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Ma délután ült össze a Pichler-ügyben a becsületbíró Csáky Albin volt közoktatásügyi miniszter elnökelete alatt. Elsőnek Kossuth Ferenczet hallgatták ki és ő oda nyilatkozott, hogy az ügy félrétésen alapszik.

A tőzsdéről.

Budapest, márczius 19. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza őszire 7.24—26, buza tavaszra 7.88—90, buza május juniusra 7.75—76, tengeri 3.59—61, zab 5.76—78, repce 10.45—50. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanyha, forgalom 7.000 mm, az árak változatlanok.

Városi színház.

Nagybecskerek, péntek 1897. márczius 19.

A CSÓK.

A m. tud. akad. részéről a gróf Teleky-alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti, vigjáték 4 felv. Irta: Dóczy L.

Személyek:

Fernandó, Arragonia hercege	—	Csige Lajos
Saver, Navarra királya	—	Tóth E.
Bl-nda, neje	—	Hahnel Aranka
Adolár, a király bátyja törvényt, ágyból	—	Déry Béla
Fidelio, kincstartó	—	Tordai
Angela, leánya, a királyné hölgye	—	Serfőzy Zsenni
Sobrinus, udvari pap	—	Ifj. Szathmáry A.
Carló, pórfiu	—	Szilágyi
Maritta, pórlóány	—	Csige Böske

Ezt megelőzi:

„Férjhez menjek?”

Vig magánjelenet. Irta: Ilsvay. Előadja: Szóhner Olga.

Kezdeté este fél 8 órakor.

Holnap szombaton márczius hó 20-án.

A KOLDUSDIÁK.

Millőcker közkezdveltségű nagy operettje.

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

13429. sz. tkv. 1896.

Arverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Manyalov Mita és Gruin Jozsa melenczei lakos végrehajtást szenvedők elleni 622 frt 41 kr iránti végrehajtási ügyében, a területen levő Melence község határában fekvő következő ingatlanok u. m.:

1. a melenczei 259. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. 378. hrsz. és 179. összír. szám a. toglalt ház és beltelek 400 frt kikiáltási árban;

2. a melenczei 1295. számú kataszteri birtokivben 7768 1 hrsz. alatt foglalt „Veliki rit“ dűlőben fekvő 1. h. 64 □-öl nem telekkönyvezett überlandiális szántó-föld 50 frt kikiáltási árban;

3. ugyanazon kataszteri birtokivben 14084. hrsz. alatt foglalt „Veliko ilye“ dűlőben fekvő 2 hold 47 □-öl nem telekkönyvezett überlandiális szántó-föld 300 frt kikiáltási árban 1897. évi március hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor Melence község-házában árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbiróság tkvi irattárában és Melence község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál, 1896. évi december hó 31-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró

320-11

168. tkvi szám. 1897.

319-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Mészáros István tordai, Mészáros József écskai, Mészáros Ferencz tordai, Mészáros Rozália férj. Kecskés Józsefné m.-czernyai és Mészáros Agota tordai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 478 frt 47 kr iránti végrehajtási ügyében a területen levő Melence község határában fekvő végrehajtást szenvedők tulajdonát képező a Melence községi 3553. sz. kataszteri birtokivben 7449, 7522. és 7524. hrszámok alatt foglalt veliki rét dűlőben fekvő 5 hold 378 □-ölyi nem telekkönyve. ett réti überland maradvány kaszálló-föld 350 frt kikiáltási árban 1897. évi március hó 24-ik napján d. u. 3 órakor Melence község-házában árverés alá fognak bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november

1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt e kir. járásbiróság telekkönyvi irattárában és Melence község-előjáróságánál megtekinthetők.

Török-Becsén, 1897. évi január hó 15-én. A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

727. tk. sz. 97.

318-1.1

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a kir. kincstárnak m. vhaajtónak Zsivojnov István tomaseváci lakos vhaajtást szenvedett elleni 99 frt 21 kr. tőke követelés, ennek 1893. évi október hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, 18 frt 95 kr. eddigi, 5 frt megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz 176. §-a alapján

1897. évi március hó 23. napjának d. e. 9 órákor Tomasevác község-házánál, az ezen kir. jbiróság területén fekvő, a Tomasevác községi 454. sz. tkvben foglalt 352. sz. ház és 267 □-öl házhely 350 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett el fog árvereztetni, ezen árverésen magasabb ígéret hiányában a fenti ingatlan kikiáltási áron alul is el fog adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt annak át-szolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi. oszt. Perlaszon, 1897. február 5 én.

Tóth,
kir. aljbiró.

A Nádor- és Jenőherczeg-utca sarkán egy

3 szobából

álló szép lakás kiadó. — Bővebbet

246—x.12

Fuchs Sándornál.

◆ Telefon 35. szám ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányákból.

28—28.26

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meg-hüléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter özégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Raktár: N.-Becsereken, Benkovits Mihály gyógyszer-tárában.